

Folketingets Forsvarsudvalg
Christiansborg

FORSVARSMINISTEREN
19. april 2016

Folketingets Forsvarsudvalg har den 23. marts 2016 stillet følgende spørgsmål nr. 124 til forsvarsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Martin Lidegaard (RV).

Spørgsmål nr. 124:

Hvad kan ministeren oplyse om NATO's SOP 215? Herunder bedes oplyst, om Danmark agter at tilslutte sig SOP 215, og om opgørelsen af civile tab og bestræbelserne på at begrænse civile tab i den nye mission i Irak/Syrien, som regeringen ønsker dansk deltagelse i, vil følge den nye doktrin. Hvis ikke det er tilfældet, hvilke regler vil danske soldater så skulle følge i Irak/Syrien, jf. militærmanualens manglende afklaring?

Svar:

Forsvarsministeriet har anmodet Værnsfælles Forsvarskommando om en udtalelse til brug for Forsvarsministeriets besvarelse. Værnsfælles Forsvarskommando har i den anledning oplyst følgende:

"En NATO SOP (Standing Operating Procedure) beskriver, hvorledes konkrete opgaver skal løses i NATO strukturen inden for de givne politiske og militærfaglige retningslinjer, som nationerne udgiver via NATO hovedkvarter i Bruxelles. NATO SOP godkendes af NATO militære myndigheder (SHAPE), hvorfor nationerne som sådan ikke inddrages i godkendelsesprocessen. SOP og specifikt SOP 215 godkendes af Stabschef ved SHAPE.

Når en NATO SOP er godkendt af NATO militære myndigheder, implementeres denne procedure bredt i hele den militære struktur (med mindre andet er angivet i SOP'en). Nationerne inddrages ikke formelt i processen og vil dermed heller ikke skulle "tilslutte" sig. Danske styrker under kommando af NATO på en mission eller under træning og øvelse vil naturligt skulle følge NATO SOP.

I det konkrete tilfælde er SOP 215 endnu ikke endeligt godkendt af SHAPE. Dette forventes dog at ske inden for kort tid.

Operation Inherent Resolve er ikke en NATO operation, hvorfor NATO policy, processer og procedurer, herunder SOP'er, ikke automatisk vil være gældende."

Værnsfælles Forsvarskommando oplyser endvidere, at den ikke kan vurdere, i hvilket omfang retningslinjerne i den endnu ikke endeligt godkendte SOP 215 følges i OIR. Det er dog Forsvarskommandoens vurdering, at der løbende sker en udveksling af viden og erfaringer mellem nationale og NATO SOP'er. Der er derfor også en betydelig grad af sammenlignelige metoder, procedurer og retningslinjer mellem NATO's bestemmelseskompleks og OIR's tilsvarende.

Vedrørende de gældende procedurer for opgørelsen og begrænsningen af civile tab i forbindelse med indsatsen mod ISIL i Irak og Syrien, oplyser Værnsfælles Forsvarskommando følgende:

"Da Operation Inherent Resolve ikke er en NATO mission, bliver koalitions procedure i forbindelse med evt. civile tab (CIVCAS) styret af US Central Command (US CENTCOM). US CENTCOM er ansvarlig for registrering af eventuelle CIVCAS hændelser eller beskyldninger herom.

Som en del af Forsvarets indsats mod ISIL har danske F-16-fly angrebet ISIL-mål på landjorden i Irak og vil med vedtagelse af folketingsbeslutning B 108 også kunne gøre det i Syrien. I den forbindelse vil man ved angreb mod mål på jorden aldrig kunne udelukke en vis risiko for civile tab. Forsvaret har stor opmærksomhed på at minimere risikoen for, at angreb på militære mål kommer til at koste civile tab og ved tvivlstilfælde bliver de nærmere omstændigheder undersøgt grundigt.

Det danske flybidrag overholder Danmarks folkeretlige forpligtelser, og Forsvaret tager en række kvalificerede værktøjer i brug for at mindske risikoen for, at civile bliver ramt. For eksempel foretages der en grundig vurdering af risici for følgeskader i forbindelse med udvælgelsen af mål, og efter hvert enkelt angreb opgøres alle effekter i en samlet missionsanalyse. Endelig skal det understreges, at piloterne gennem deres uddannelse er trænet i at minimere følgeskader, herunder særligt civile tab, og at der anvendes ammunitionstyper, som kan ramme mål på jorden med stor præcision."

Det skal bemærkes, at såfremt Værnsfælles Forsvarskommando i forbindelse med danske luftoperationer får kendskab til civile tab, så vil det blive offentliggjort, jfr. daværende forsvarsministers besvarelse af FOU alm. del spørgsmål 59 af 6. februar 2015 i forbindelse med seneste udsendelse af danske F-16 kampfly til Operation Inherent Resolve.

Med venlig hilsen

Peter Christensen